

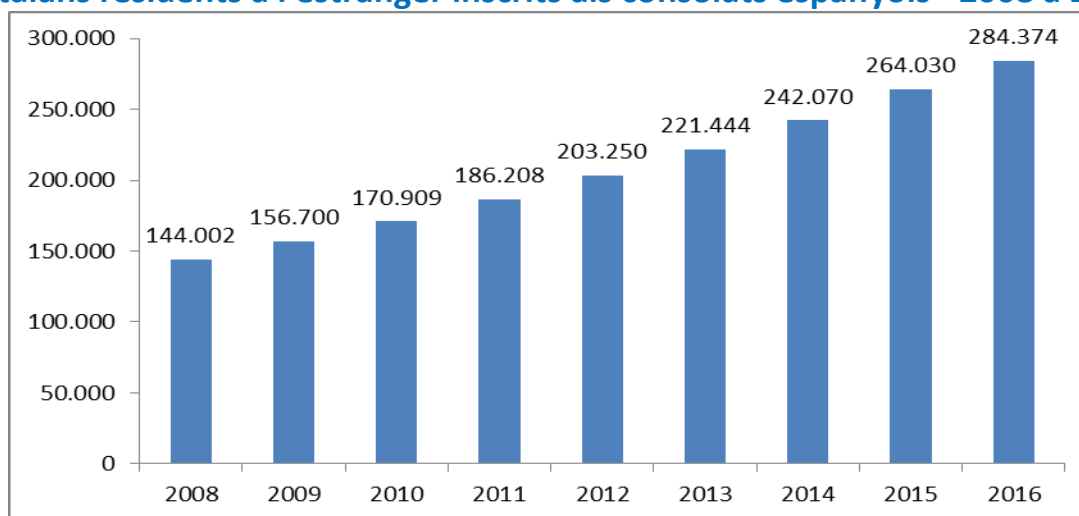
La població catalana resident a l'exterior, enregistrada als consolats, augmenta un 7,7% en un any i arriba a 284.374 persones a 1er de gener de 2017, dels quals 216.646 els inscrits al CERA i amb dret de vot des de l'exterior

El 15 de març, l'INE (Instituto Nacional de Estadística), ha publicat les dades del '**Padrón de Españoles Residentes en el Extranjero**' (PERE) tancades a dia **1er de gener de 2017**. Aquestes dades de l'INE s'elaboren sobre la base dels registres consulars i inclouen la població inscrita per votar [els que formen part del CERA (Cens Electoral de Residents Absents)] i els menors de 18 anys.

Segons les dades de l'INE, **un total de 284.374 catalans estan inscrits als consolats espanyols d'arreu del món** (un augment de 20.340 en un any, el 7,7%) mentre que la xifra d'espanyols inscrits s'eleva a **2.406.611** (un augment de 101.581 residents exteriors en un any, el 4,4%). Aquestes xifres no inclouen les persones que han adoptat la nacionalitat del país d'acollida (de les quals no es difonen dades oficials) ni les segones o terceres generacions catalanes que han adoptat, normalment, la nacionalitat del país d'acollida.

Això representa **un augment de 140.372 catalans residents a l'exterior entre 2008 i 2016** quan s'inicia el moviment migratori degut a la crisi i es consoliden moltes situacions familiars que passen d'emigració temporal a emigració de llarga durada.

Catalans residents a l'estranger inscrits als consolats espanyols - 2008 a 2016

Font: PERE (Padrón des Españoles Residentes en el Extranjero) - INE.

L'augment de 20.340 21.964 persones en un any (el +7,7%), entre 2015 i 2016, en lleuger descens respecte de l'any anterior que va ser del 9,1%, no pot explicar-se només per millores tècniques de la inscripció o per les adquisicions de nacionalitat espanyola, i confirma les estimacions de la Federació Internacional d'Entitats Catalanes (FIEC) respecte de l'augment constant i persistent de l'emigració catalana cap a l'estranger des del començament de l'actual crisi econòmica.

La població del conjunt de l'Estat inscrita als consolats augmenta en 101.581 persones (+4,4%) i apunta també una lleugera reducció en els percentatges d'augment respecte de l'any anterior. En tots els casos, afortunadament estem encara molt lluny de les xifres d'emigració del període 1940/1960.

L'augment de residents catalans a l'exterior (+7,7%) és de tres punts superior a la mitjana estatal (+4,4%).

Dins les comunitats autònomes espanyoles, **Catalunya se situa com la tercera (l'any passat era la quarta) en número de residents a l'exterior** per darrera de Galícia (511.830) i Madrid (367.4347) i per davant d'Andalusia (276.341), Castella i Lleó (170.494), Canàries (167.899), País Valencià (127.862), Astúries (129.296) i Euskadi (87.583).

Distribució per sexes i per lloc de naixement

D'aquests 284.374 catalans inscrits al PERE, els únics pels que una anàlisi de dades estadístiques resulta possible, 143.150 (50,3%) són homes i 141.224 (49,7%) són dones.

Per edats: 60.131 (el 21,1%) són menors de 16 anys, 182.143 (64,0%) tenen entre 16 i 64 anys i 42.100 (14,9%) tenen més de 64 anys.

El grup dels menors de 16 anys ha passat del 16,0% de 2009 al 21,1% a 2016 el que sembla indicar que la instal·lació fora de Catalunya afecta, cada cop més, famílies senceres.

Xifres totals de residents fora de Catalunya

A aquests 284.374 catalans enregistrats oficialment cal afegir també els que **no estan inscrits als consolats** (que representen segons dades disponibles per alguns països europeus una mitjana del 15% sobre inscrits). **Això elevaria el total estimat de catalans residents a l'exterior a unes 326.000 persones.**

No hi ha xifres precises per a estimar les persones que han adoptat la nacionalitat del seu país d'acollida ni tampoc quantes persones formen les segones i terceres generacions que tenen la nacionalitat del país de residència i que són, a molts països, les que conserven vives i actives moltes de les entitats catalanes de l'exterior. Si, a més a més, es tenen **també en compte els catalans residents a d'altres comunitats autònomes de l'Estat espanyol** que mantenen un vincle amb la comunitat d'origen (pels que una estimació només potser aproximada partint, això sí, de la dada oficial de l'INE de **409.702 nascuts a Catalunya i residents a la resta d'Espanya a 1er de gener de 2016**), tot això elevaria la xifra estimada i aproximada de catalans residents a l'exterior a un mínim d'un **736.000 persones (326.000 a l'exterior i uns 410.000 a la resta de l'Estat).**

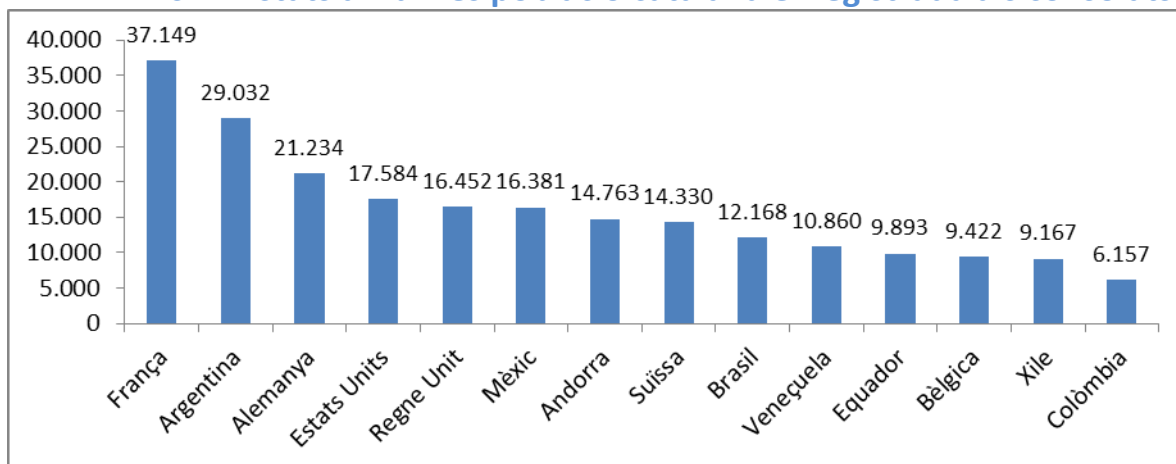
Distribució per continents i països

La majoria dels catalans enregistrats als consolats es troben **al continent americà (un total de 139.542)** repartits a Argentina (29.032), Estats Units (17.584), Mèxic (16.381), Brasil (12.168), Veneçuela (10.860), Equador (9.893), Xile (9.167), Colòmbia (6.157), Perú (5.175), Uruguai (3.843), República Dominicana (3.414), Bolívia (3.076), Cuba (2.642), Canadà (2.369), Costa Rica (1.984), Panamà (1.529), Paraguai (1.313) i Guatemala (1.248). Hi ha presència catalana a tots els països americans sense excepció. No hi ha augments forts, però si lents i persistents, en el nombre de residents catalans arreu, a l'excepció d'Equador o dels Estats Units, si bé molts joves llatinoamericans de segona generació nascuts a Catalunya i amb doble nacionalitat, retornen al país dels seus pares i no s'inscriuen als consolats espanyols al tenir la doble nacionalitat.

A Europa la xifra d'inscrits (131.212) és probablement molt inferior a la real, atès que el lliure moviment de persones a l'espai de la Unió Europea fa que moltes persones no arribin a inscriure's mai als consolats espanyols o ho fan, a vegades, amb anys de retard. Els països amb més inscrits són: França (37.149), Alemanya (21.234), Regne Unit (16.452), Andorra (14.763), Suïssa (14.330), Bèlgica (9.422), Itàlia (4.980), Països Baixos (4.283), Suècia (1.443), Irlanda (1.130), Portugal (854), Dinamarca (926), Àustria (896), Noruega (841) i Luxemburg (650). També hi ha presència catalana a tots els països europeus sense excepció. Hi destaquen els forts creixements absoluts a 2016 al Regne Unit, Alemanya, Bèlgica i Països Baixos mentre que l'augment percentual és molt significatiu a Dinamarca, Suècia i Luxemburg.

A més, un total de 7.262 catalans estan inscrits a consolats d'**Àsia** (dels quals 1.119 a Xina, 783 a Emirats Àrabs Units, 719 a Filipines i 505 al Japó), 3.530 d'**Àfrica** (dels quals 1.095 al Marroc, 317 a Senegal i 283 a Sudàfrica) i 2.828 d'**Oceania** (dels quals 2.568 a Austràlia i 258 a Nova Zelanda).

Els 14 Estats amb més població catalana enregistrada als consolats

Font: PERE (Padrón des Españoles Residentes en el Extranjero) - INE.

Les dificultats per a tenir bones estadístiques sobre la població exterior

El '**Padrón de Españoles Residentes en el Extranjero**' (PERE) és un registre administratiu on consten les persones que tenen la nacionalitat espanyola, sigui o no aquesta la seva única nacionalitat, viuen habitualment a l'estranger i el seu municipi d'inscripció és a Catalunya. Aquestes persones, registrades a les oficines consulars, només es consideren veïnes del municipi català a efectes electorals: en cap cas formen part de la població oficial del municipi. El PERE es constitueix

sobre la base de les dades del Registre de Matrícula de cada Oficina Consular o Secció Consular de les Missions Diplomàtiques espanyoles que trameten al Instituto Nacional de Estadística (INE) la informació per l'elaboració i manteniment d'un fitxer central d'espanyols residents a l'estranger.

Malauradament **la inscripció consular no és obligatòria a Espanya** i, encara més en un context de forta precarietat laboral per part de moltes persones que emigren, són molts els que no fan la inscripció consular. Només la fan molts mesos (o anys) després de la seva emigració, un cop han estabilitzat la seva situació, i alguns no l'arriben a fer mai. Les dificultats per a exercir el dret de vot a l'exterior amb el pervers i antidemocràtic sistema del 'voto rogado' tampoc són cap incitació a la inscripció consular.

El cas més paradigmàtic és el **del Regne Unit** on l'entitat que registra la xifra de persones que han obtingut el National Insurance Number (NIN), imprescindible per a tenir drets sanitaris i per treballar és quatre vegades superior a les dades de l'INE: 11.182 noves inscripcions al PERE a 2015 mentre que van ser 50.028 les inscripcions d'espanyols enregistrades al NIN.

Malgrat que, sense cap dubte, **el PERE sots-avalua el nombre total de residents catalans o espanyols a l'estranger (sobre tot a Europa)** és, a falta d'altra font, el millor instrument estadístic a la nostra disposició.

Suport als catalans migrants

El Departament d'Ocupació i Empresa va posar en marxa a 2015 el **portal MONCAT** <http://moncat.gencat.cat/es> dedicat a l'orientació pels candidats a l'emigració en col·laboració amb les comunitats catalanes de l'exterior. El portal va registrar 39.420 visites durant el seu primer any de funcionament.

Per tal de contribuir a orientar als qui volen marxar de Catalunya la FIEC va preparar, en el marc de les accions del Pla, la publicació "**Emigrar des de Catalunya. En què haig de pensar? Quines són les coses que cal que tingui en compte?**" <http://www.fiecweb.cat/index.php/noticies/16-destacats/37-emigrar-des-de-catalunya> com a una eina d'ajuda als candidats a l'emigració.

Els residents catalans a l'exterior i el dret de vot

El PERE inclou tots els residents catalans o espanyols a l'exterior de totes les edats. **Els majors de 18 anys inscrits al PERE passen a formar part automàticament del CERA (Cens Electoral de Residents Absents).**

La Oficina del Censo Electoral ha publicat les dades del Cens Electoral de Residents Absents (CERA) **a 1er de gener de 2017 i el nombre d'inscrits catalans, majors de 18 anys i amb dret de vot, se situa en 216.646.** Això representa un augment de 848 electors en un mes, un augment de 13.913 electors entre gener de 2016 i gener de 2017 i **un augment de 20.044 votants respecte dels 196.602 inscrits que van tenir dret de vot en les eleccions al Parlament de Catalunya del 27 de setembre de 2015.**

Aquests increments són el producte de l'emigració continuada que coneix el nostre país. Aquestes xifres no tenen en compte el fet que molts catalans i espanyols residents a l'exterior no s'inscriuen als consolsats espanyols, particularment a Europa, i la xifra real de potencials votants exteriors és probablement molt superior a la xifra oficial.

El CERA és el cens que permet als catalans de l'exterior poder votar en els diversos processos electorals en que tenen dret a fer-ho (eleccions generals, eleccions al Parlament de Catalunya, eleccions al Parlament Europeu i referèndums convocats per l'Estat). Les condicions de vot, tal i com va quedar de manifest en les darreres eleccions al Parlament de Catalunya i al Congrés de Diputats espanyol, són desastroses atesa la **baixa qualitat democràtica de la LOREG (Llei orgànica de règim electoral general) amb el pervers sistema del 'voto rogado'** que va fer que únicament el 7,5% dels inscrits catalans podessin votar en les eleccions del 27 de setembre de 2015 i del 26 de juny de 2016.

El procés de reforma de la LOREG i a l'abolició dels articles 75 que instaura el 'voto rogado' i 42 que redueix els terminis de 54 a 47 dies, **al que s'han compromès tots els partits al Congrés de Diputats i al Senat**, s'abordarà, així ho esperem, en l'actual legislatura.

També cal tenir en compte que **per a poder optar pel vot electrònic**, cas que l'Estat no impugni la llei catalana en aquest sentit que s'aprovarà en els mesos vinents, continua essent imprescindible que **l'elector català de l'exterior estigui donat d'alta al CERA** com a resident permanent.

Tot i aquestes dificultats, és important que tots els catalans de l'exterior que vulguin votar en els processos electorals o consultius que puguin celebrar-se 2017 i 2018 **es donin d'alta, quan abans millor, en el Registre de Matrícula Consular en el seu consolat o Ambaixada per tal de ser donats d'alta al CERA i poder votar en tots els futurs, i decisius, processos electorals.**

El Registre de Catalans i Catalanes Residents a l'Estranger

L'any 2014 el Govern català va crear el '**Registre de Catalans i Catalanes Residents a l'Estranger**'. Això es va fer atesa la negativa de l'Estat de transferir a les comunitats autònomes les dades personals dels censats al PERE i la necessitat de millorar el coneixement de la població exterior per endegar polítiques de suport apropiades. En anys anteriors altres comunitats (Andalusia, Galícia) van intentar la creació de registres similars que van ser un fracàs. En el cas català també hi ha hagut un fracàs d'inscripció atesa l'absència de campanya institucional per a fer-lo conèixer. El registre podria ser una eina útil per un millor coneixement estadístic dels catalans de l'exterior si bé no podrà, en cap cas, substituir al PERE. Al mateix temps, pot tenir utilitat en el marc del que disposa la Llei de Consultes No Referendàries per a facilitar la participació electoral dels catalans de l'exterior en processos participatius. **Instem a tots els catalans i catalanes de l'exterior a donar-s'hi d'alta.**

Des de la FIEC continuarem fent l'esforç de mantenir les comunitats catalanes de l'exterior i l'opinió pública catalana informades, sobre la base de les dades oficials publicades per l'INE, sobre la realitat demogràfica i migratòria dels catalans a l'exterior. Pensem que el nivell d'atenció que rep aquesta situació objectiva de descapitalització intel·lectual i laboral que pateix Catalunya per part del Govern de Catalunya i per part de la majoria de forces polítiques, sindicals i socials és encara insuficient.

Secretaria de la Federació Internacional d'Entitats Catalanes

www.fiecweb.cat

fiec@fiecweb.cat

Facebook: <http://www.facebook.com/#!/pages/Federaci%C3%B3InternacionaldEntitats-Catalanes-FIEC/320516139060?fref=ts>

Twitter: @FIEC1

Telèfon: +34-934123294